

РЕШЕНИЕ

№ 4272

гр. София, 11.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в публично заседание на 22.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **12156** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Делото е образувано по жалба на М. С. А. И., гражданин на С., чрез адвокат Тезглюл Л., с адрес: [населено място], [улица], ап. 1, партер срещу Решение № 11851/14.11.2024 г. на Председателя на Държавната Агенция за бежанците при МС, с което на молбата чужденеца за предоставяне на международна закрила е отхвърлена. В жалбата се сочи, че оспореният акт е издаден в противоречие с материалния закон. Според изложеното административният орган неоснователно е игнорирал мотивите, поради които се иска предоставянето на закрила. Не е обсъдено заявеното обстоятелство, че М. С. А. И. не би могъл да се завърне в областта, където е живял, поради това, че ситуацията там се доближава до въоръжен конфликт, който застрашава живота на цялото цивилно население. Изводите на Председателя на ДАБ не кореспондират с общоизвестната информация в С. и конкретно в [населено място], където продължават да действат многобройни въоръжени групировки, които воюват както по между си, така и със силите на правителството. Оспорваният се опасява, че при евентуалното му връщане в С. животът му ще бъде поставен в опасност. Неоснователни, според изложеното в жалбата, са доводите на административния орган, че не навсякъде обстановката в страна се доближава до разбирането за въоръжен конфликт. Оспорваният счита, че в обжалваното решение превратно е тълкувана практиката на СЕС и по-конкретно решението по дело С-465/07, където

детайлно е развита доктрината за наличието на въоръжен конфликт и опасностите за цивилното население в контекста на тълкуването на разпоредбата на чл. 15, б. в) от Директива 2011/95. Моли се решението да бъде отменено, а преписката да бъде върната за повторно разглеждане на компетентния орган и произнасяне по молбата за предоставяне на международна закрила.

По време на проведеното по делото открито съдебно заседание, оспорващият се явява лично и заедно с упълномощения от него адвокат Л. поддържа жалбата.

Ответникът по жалбата не се явява. Пълномощникът му юрисконсулт Х. оспорва жалбата.

Представителят на СГП намира жалбата за неоснователна.

Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и становището на ответника и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, че с молба рег. № УП 23588/31.07.2024 г. до Държавната агенция за бежанците М. С. А. И., е поискал предоставяне на международна закрила.

Производството е образувано с регистрирането му с регистрационен лист рег. № УП 23588/31.07.2024 г. и е проведено в Регистрационно-приемателен център – [населено място] по общия ред – чл. 72, ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 70, ал. 2 от ЗУБ.

На 07.08.2024 г. със М. С. А. И. е проведено интервю, резултатите, от което са обективирани в протокол.

Оспорващият твърди, че е напуснал нелегално С. през юли 2024 г. и през Турция, с помощта на трафиканти е пристигнал в България отново нелегално.

До напускането си на С. е живял в [населено място], провинция И.. Твърди, че до 2018 г. е живял близо до столицата Д., но когато през 2018 г. правителството си е върнало контрола върху този район, той и брат му решили да се преместят в район, контролиран от опозицията и избрали провинция Идлиб.

В С. не е имал постоянна работа, работил е на бензиностанция. По принцип е подлежал на военна служба, но не е търсен от властите, защото е бил непълнолетен. Като основна причина за напускането на страната си на произход посочва, че в С., в момента животът е невъзможен, поради войната. Като цяло [населено място] се контролирал от Свободната сирийска армия, която имала подкрепата на Турция. В околностите се водели сражения между тези групировки и отрядите на кюрдите. Турската армия нанасяла бомбени удари. Посочва, че се страхува да се завърне в С., защото ще го принудят да служи за някоя от въоръжените групировки.

Видно от писмо № М - 14368 от 10.09.2024 г. на Директора на Специализирана Дирекция „Т” – ДАНС, Агенцията не възразява да бъде предоставена закрила на М. С. А. И., в случай, че същият отговаря на условията по ЗУБ.

Видно от становище № УП 23588/06.11.2024 г. на Главен експерт при РПЦ – О. купел, изготвено до председателя на ДАБ, е предложено на М. С. А. И. да се откаже предоставяне на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

Преценявайки събраните в хода на административното производство доказателства, Председателят на Държавната Агенция по бежанците при Министерския Съвет е намерил, че не са налице материално-правните предпоставки, предвидени в ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут, поради което е издал оспореното решение.

Като доказателства по делото са приети справки № ЦУ-1852/23.08.2024 г., №

МД-02-113/03.12.2024 г. и № МД-02-20/14.01.2025 г., изготвени от Дирекция „Международна дейност” при ДАБ, относно настоящата обществена и политическа ситуация С. и по-конкретно в района на столицата Д. и провинция Идлиб.

Ответникът е представил и справка, видно от която от 01.07.2023 г. до 30.11.2024 г. на общо 7279 граждани на С. е предоставена международна закрила.

Като доказателство по делото беше прието становище на ВКБООН относно връщането на лица, напуснали С. и поискали предоставяне на международна закрила.

Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореното решение е връчено на М. С. А. И. на 15.11.2024 г. Жалбата е подадена директна в АССГ на 26.11.2024 г. (вх. № УП 23588), т.е. в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК. Съдът е сезиран от надлежна страна – участник в производството по издаване на индивидуалния административен акт, с който се засягат неговите законни права и интереси и следователно е подлежащ на оспорване. Във връзка с изложеното, съдът счита, че жалбата е процесуално допустима и като такава следва да бъде разгледана.

Разгледана по същество, жалбата е частично основателна.

За да издаде оспореното решение, административният орган е приел, че М. С. А. И. не е доказал наличието на предвидените в чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, предпоставки, поради което е отхвърлил молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Председателя на ДАБ е направил извод, че обстановката в С. дава възможност на търсещия закрила да се установи там, защото в страната, няма вътрешен или международен въоръжен конфликт, заради който той може да бъде изложен на реална опасност от тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Няма данни, че той може да бъде изложен на смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание.

Вземайки предвид събраните гласни и писмени доказателства и при съобразяване с наведените от страните доводи, настоящият съдебен състав намира от правна страна следното:

В оспореното решение са обсъдени подробно изтъкнатите от М. С. А. И. доводи, касаещи търсенето от него право на закрила. Съдът, в настоящият му състав не може да не се съгласи с аргумента, че оспорваният има основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. При проведеното интервю, не са релевирани доводи и не ангажирани доказателства в тази насока. Жалбоподателят сочи, че не е имал проблеми с официалните власти, със Свободната сирийска армия или с представители на кюрдската общност.

Изложеното мотивира съдът да приеме, че по отношение на оспорвания не са налице предпоставките по чл. 8 от ЗУБ.

По отношение на отказа за предоставяне на хуманитарен статут, съдът след обсъждане на събраните в хода на административното и съдебното производство доказателства, намира следното.

Предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут са дефинитивно изброени в чл. 9, ал. 1, т. 1-3 от ЗУБ и чл. 15, т. а-в от Директива 2011/95/ЕС на Европейския

Парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила.

За да се установи наличието на тези предпоставки е необходимо да бъде събрана и обсъдена надеждна информация за страната на произход на търсещия закрила.

Две от цитираните по-горе справки - № ЦУ-1852/23.08.2024 г. и № МД-02-113/03.12.2024 г., съдържат информация за страната на произход на търсещия закрила, която не може да се приеме за актуална, предвид общоизвестните събития, настъпили в С., в края на ноември и началото на декември 2024 г.

Към момента на приключване на устните състезания, не беше представена по-актуална справка за ситуацията в област И. и по-специална в [населено място], където оспорващият е живял от 2018 г. до напускането на страната.

Ситуацията в С. е коренно променена след 01.12.2024 г. Общозвестен е факта, че след мълниеносното напредване на радикалната джихадистка групировка "Х. Т. аш Ш.", започнало на 27.11.2024 г., президентът на страната Б. А. бяга от С. и управлението беше поето от представители на групировката.

Видно от приетата по делото справка № МД-02-20/14.01.2025 г., на 19 декември 2024 г. специалният пратеник на ООН за С., посещава Д. за среща с лидерите на фракциите в С., включително "Х. Т. ал Ш." (HTS), където отбелязва, че има "много надежда сред цивилните за началото на нова С.. Нова С. ще приеме нова конституция, която ще гарантира, че има нов социален договор за всички сирийци.

Хуманитарната реакция в С. също ще трябва да се адаптира в хода на все още бързо променящите се условия в резултат на смяната на режима. ООН и нейните партньори започват възстановяването на някои ключови съоръжения, като болници и пътища, в по-стабилните райони, а като цяло над 16 милиона души се нуждаят от хуманитарна подкрепа.

Според изложеното в справката, са налице съобщения за въоръжени действия на североизток, въпреки че ситуацията със сигурността в големи градове като Д. и А. се стабилизира. Групировката "Ислямска държава" (ИД) продължава да бъде настояща заплаха в страната и че израелските въздушни удари се повтарят през седмиците след заминаването на А.. Тези атаки нарушават суверенитета и териториалната цялост на С. и те трябва да прекратят незабавно.

ВКБООН посочва, че в периода 8-29 декември 2024 г. 58 400 души са се завърнали в С. (основно от Л., Й. и Турция). От началото на 2024 г. (до 29 декември 2024 г.) приблизително И 9 200 сирийски бежанци са се завърнали в страната, повечето от тях в Ракка (25%), А. (Х.) (20%) и Д. (20%). Турция съобщава, че 35 114 сирийци са се завърнали доброволно от 8 декември 2024 г. насам.

В справката е отразено, че преобладаващата несигурност, включително въоръжени сблъсъци, повишена престъпна дейност и остатъчни боеприпаси, продължава да представлява предизвикателство за цивилните лица и вероятно ще повлияе на потенциалното решение за завръщане, пред което са изправени сирийците, живеещи извън страната.

На 8 януари 2025 г. специалният пратеник на ООН за С. заявява, че докато ситуацията със сигурността в някои региони се подобрява, безредиците продължават в крайбрежните региони, Х. и Х.. Въоръжени групи, включително терористичната

мрежа на "Ислямска държава" (ИД) - и над 60 групи с противоречиви цели - също представляват постоянна заплаха за териториалната цялост на С.. Специалният пратеник съобщава за конфликта между Сирийската национална армия (SNA) и Сирийските демократични сили (SDF), както и за нарушенията на И.. Хуманитарната ситуация също остава сложна: почти 15 милиона сирийци се нуждаят от здравни грижи, 13 милиона са засегнати от остра продоволствена несигурност, а над 620 000 са вътрешно разселени. Щетите, причинени на язовира "Тишрин", ограничават доставките на вода и електричество за повече от 400 000 души.

В края на справката е посочено, че тя е изготвена в съответствие с „Методологията на Агенцията на Европейския съюз за убежището за изготвяне на информация за страните на произход“ (2023 г.) и е съставена изцяло на базата на внимателен преглед на публично достъпни външни източници на информация, като всички използвани източници и уебсайта, на който са публикувани, са посочени в бележка под линия на съответното място в документа.

Съдът констатира, че на всяка страница като линкове в бележки под черта са отразени източниците, използвани при съставянето ѝ.

При проследяването на един от посочените линкове: <https://www.ecoi.net/en/countries/syrian-arab-republic/featured-topics/information-collection-on-developments-regarding-the-fall-of-president-assad/> (бележка 8 под черта, стр. 5 на справката), установи, че цитираната от този източник информация е непълна и цитирана изbióрателно.

В източника е отразено още, че ООН съобщава, че военните действия и несигурността продължават в провинциите А., Х., Х., Л., Т., Д.-ез-Зор и К. през седмицата след 23 декември. Поради напрегнатата ситуация със сигурността хуманитарните операции са преустановени в няколко района към 30 декември. През ноември около два милиона души в цяла С. са получили хранителна помощ под различни форми. Нестабилната ситуация със сигурността в селските райони на Х., К., Л. и Т. засегна способността на децата да посещават училище.

В същия източник има препратка към съобщение на ВКБООН (<https://www.unhcr.org/news/stories/what-do-recent-events-syria-mean-syrian-refugees>), което е цитирано в справката. В това съобщение е посочено още, че от началото на офанзивата на 27 ноември приблизително 1 милион души са били наскоро разселени от райони, включително провинциите А., Х., Х. и Идлиб. За повече от всеки петима от тях, това е най-малко вторият път, когато са били разселени. Освен това между края на септември и края на ноември С. е приела повече от половин милион души, бягащи от израелските въздушни удари в съседен Л.. Около 60 процента са завръщащи се сирийци, а останалите са ливанци. Милиони сирийци все още се опитват да разберат какво означават драматичните събития през последните седмици за тях и за семействата им. Те следят развитието от близо, за да установят дали трансформацията на властта ще протече мирно и дали ще бъдат спазвани правата им, което би им позволило да се завърнат в страната си.

Цитираните източници, представени от административния орган, безспорно отразяват новонастъпили след издаването на оспорения акт обстоятелства и факти от значение за делото, установяването, на които следва да се прецени към момента на приключване на устните състезания, съгласно чл. 142, ал. 2 от АПК.

Анализът на цитираната информация, мотивира съда да приеме, че в настоящия момент в С., се наблюдават наценки за започване на помирителни процеси, но все още

няма сигурни данни, че продължилия десетилетие конфликт, ще бъде разрешен в близко бъдеще. Това се отнася най-вече за североизточните части на С., включително контролираните от SDF, където има данни за сблъсъци между тях и силите на управляващите джихадисти. Ситуацията в страната продължава да представлява предизвикателство за цивилните лица и вероятно ще повлияе на потенциалното решение за завръщане, пред което са изправени сирийците, живеещи извън страната.

Вземайки предвид, информацията, съдържаща се в цитираната справка, както и актуалните данни за ситуацията в С., съдът намира, че към настоящия момент по отношение на М. С. А. И. са налице предпоставките по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и чл. 15, б. в) от Директива 2011/95/ЕС за предоставяне на хуманитарен статут.

Административният орган не е представил конкретна информация за коренна промяна на положението в провинция Идлиб и по-специално в [населено място], от където произхожда търсеният закрила. От описаните по-горе източници на информация, може да се направи заключението, че ситуацията там се характеризира с висока степен на насилие. Въоръжените конфликти между различните групировки са почти ежедневни както преди 27.11.2024 г., така и след това. При тези сблъсъци се създава опасност за живота на цивилното население, неучастващо в тях, към което безусловно принадлежи и оспорваният М. С. А. И..

Изложеното мотивира съда да приеме, че М. С. А. И. е бил принуден да напусне страната си на произход, защото там е бил изложен на реална опасност от тежки и лични заплахи срещу живота му при наличието на съществуващ въоръжен конфликт. Завръщането му в С. в този момент не е безопасно и би застрашило здравето и живота му като цивилно лице, поради което на същия следва да бъде предоставен хуманитарен статут.

Допълнителни аргументи в подкрепа на направените изводи се откриват и в приетото по делото без оспорване становище на ВКБООН, относно връщането на сирийски граждани в страната им на произход.

В него се посочва, че към настоящия момент, С. продължава да е засегната от нападения и насилие в някои части на страната и от широкомащабно вътрешно разселване, от взривни военни остатъци, от опустошена икономика и мащабна хуманитарна криза, като още преди последните събития над 16 милиона души се нуждаят от хуманитарна помощ. Същевременно, страната претърпява огромна разруха и щети на домове, критична инфраструктура и земеделски земи. ВКБООН продължава да призовава държавите да не връщат принудително, в която и да е част на С. нито сирийски граждани, нито лица с предишно обичайно местоживееие в С., включително палестинци, които са пребивавали преди това в С..

ВКБООН продължава да призовава всички държави да позволят на бягащите от С. цивилни граждани достъп до своите територии, да гарантират правото им на убежище и да спазват принципа за забрана на връщането (non-refoulement).

Въпреки че рисковете, свързани с преследването от предишното правителство, вече не съществуват, други рискове могат да продължат или да се увеличат. С оглед на бързо променящата се ситуация в С., ВКБООН в момента не е в състояние да предостави подробни насоки на лицата, вземащи решения за пред оставяне на убежище, относно международната закрила на гражданите на С.. С оглед

на настоящата несигурност в С., ВКБООН призовава държавите, предоставящ и убежище, да спрат издаването отрицателни решения за молби за международна закрила от сирийски граждани или лица без гражданство, с предишно обичайно местоживее в С.. Преустановяването на издаването на отрицателни решения следва да остане в сила докато ситуацията в С. не се стабилизира и не бъде налична надеждна информация за сигурността на правата на човека, която да позволи пълна оценка на необходимостта от предоставяне на статут на бежанец на отделни лица.

Съдът намира, че следва да вземе предвид и цитираната в жалбата най-нова практика на СЕС, съгласно решение по дело C-406/22. В решението си СЕС, отговаряйки на втория поставен от запитващата юрисдикция въпрос, а именно, трябва ли членове 36 и 37 от Директива 2013/32 да се тълкуват в смисъл, че не позволяват държава членка да определи трета държава като сигурна страна на произход само частично, с определени териториални изключения, за които не се прилага презумпцията, че такава част от държавата е сигурна за кандидата, а ако държава членка определи дадена държава като сигурна с такива териториални изключения, то за целите на Директивата дадената държава изцяло не може да се счита за сигурна страна на произход, е направил тълкуване на чл. 37 от цитираната Директива. В т. 70-71 от мотивите на решението, СЕС посочва, че в това отношение тълкуване на член 37 от Директива 2013/32 в смисъл, че позволява определяне на трети страни като сигурни страни на произход, с изключение на някои части от територията им, би довело до разширяване на приложното поле на този специален режим за разглеждане. Тъй като такова тълкуване не намира никаква подкрепа в текста на член 37, нито, по-общо, в тази директивата, признаването на такава възможност не би било в съответствие със строгото тълкуване, на което трябва да бъдат подлагани разпоредбите с дерогационен характер (в този смисъл вж. решения от 5 март 2015 г., Комисия/Л., C-502/13, EU:C:2015:143, т. 61, и от 8 февруари 2024 г., Bundesrepublik Deutschland (Допустимост на последваща молба), C-216/22, EU:C:2024:122, т. 35 и цитираната съдебна практика). На трето място, тълкуването в смисъл, че член 37 от Директива 2013/32 не позволява на държавите членки да определят трета страна като сигурна страна на произход, с изключение на някои части от територията ѝ, се потвърждава от генезиса на този член. В това отношение следва да се отбележи, че преди влизането в сила на Директива 2013/32 възможността трети страни да се определят като сигурни страни на произход за целите на разглеждане на молбите за международна закрила е предоставена на държавите членки с Директива 2005/85, по-специално в член 30 от нея.

С оглед на гореизложените съображения, СЕС счита, че на втория въпрос следва да се отговори, че член 37 от Директива 2013/32 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска възможност трета страна да бъде определена като сигурна страна на произход, когато някои части от територията ѝ не отговарят на материалноправните условия за такова определяне, посочени в приложение I към тази директива.

Т.е. в разглеждания казус следва да се приеме, че дори някои части на С. да бъдат определени като сигурни, връщането на търсещи закрила, в тези части,

не може да бъде осъществено, защото в други части на страната, съществуват заплахи за живота на цивилното население, поради продължаващите въоръжени конфликти.

За пълнота настоящият съдебен състав намира, че следва да отбележи, че оспореното решение е постановено в противоречие с прогласените в чл. 13 от АПК, принципи на последователност и предвидимост, а именно, че административните органи своевременно огласяват публично критериите, вътрешните правила и установената практика при упражняване на своята оперативна самостоятелност по прилагане на закона и постигане на целите му. В разглеждания казус, ответникът е следвало да изложи ясни и точни мотиви, защо след като през последната година и половина на общо 7279 граждани на С. е предоставена международна закрила, при липса на коренно променена ситуация в страната, на М. С. А. И. е отказано предоставянето на такава.

По изложените съображения съдът намира, че жалбата следва да бъде уважена, в частта, в която се оспорва решението за отказ за предоставяне на хуманитарен статут.

Делото е необходимо да се върне като преписка на Председателя на ДАБ за постановяване на ново решение, по направеното от М. С. А. И. искане за предоставяне на хуманитарен статут. Административният орган, съблюдавайки изложените по-горе мотиви, следва да вземе предвид установените данни за наличие на предпоставките по чл. 15, б. в) от Директива 2011/95/ЕС, за страната на произход на търсещия закрила.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 2, във връзка с чл. 173, ал. 2 от АПК, **Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав,**

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. С. А. И., гражданин на С., чрез адвокат Тезглюл Л., с адрес: [населено място], [улица], ап. 1, партер срещу Решение № 11851/14.11.2024 г. на Председателя на Държавната Агенция за бежанците при МС, в частта, в която е отхвърлена молбата за предоставяне статут на бежанец.

ОТМЕНЯ по жалба на М. С. А. И., гражданин на С., чрез адвокат Тезглюл Л., с адрес: [населено място], [улица], ап. 1, партер срещу Решение № 11851/14.11.2024 г. на Председателя на Държавната Агенция за бежанците при МС, в частта, в която му е отказано предоставяне хуманитарен статут.

ВРЪЩА делото в тази му част, като преписка на Председателя на ДАБ за ново произнасяне, при спазването на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящето решение.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния Административен Съд на Република България.